

SISUKORD

- 1 Kristel Birgit Potsepp
- 9 Rauno Alliksaar
- 18 Kelly Turk
- 24 Junot Díaz
- 31 Eleen Änilane
- 40 Triin Tasuja
- 47 Kaarel Mihk
- 50 Intervjuu Silvia Urgasega
- 58 Mirjam Parve
- 65 Jesse James
- 70 Piret Karro
- 76 Paul Vasing
- 89 Talvike Mändla
- 94 Päevik: Laura Pöld
- 104 Susanna Mett
- 109 Mikolai Kass
- 112 Réka Mán-Várhegyi
- 121 Sveta Grigorjeva Billeneevest
- 125 Iiris Viirpalu Maarja Pärtnast
- 130 Paul Raud Martin Vabatist
- 132 Linda-Mari Väli Piret Jaaksist
- 137 Mihkel Kunnus Fjodor Dostojevskist
- 142 Raamatusoovitused
- 144 Autorid
- 146 Värske Rõhu preemiad

Hind 2.60 eurot

9177173612954281 02

SVETA GRIGORJEVA

grigorjeva 4 life

vastasmaja aknad on pimedad
paar tulukest siinveelseal
helgivad mina olen hakanud jooma ja
luuletama millegagi peab ju
sisustama mehe ja tema laste
peolt saabumise ootust
yks on 38 teine 15
ei ju siis see peabki nii olema
kõik ei saa olla *goodiegoodie*'d
kõik ei saa nii
kui teised keppisid ringi
mängisid sina kodus rahmaninovi
concerto nr 2-te – miskit selles lauses
epateerib jah ma täiega tunnengi üleolekut
nende piffide suhtes kes saavad 20selt tited taha
ja võtavad endale geeniuste perekonnanimes
nagu see muudaks midagi neis endis
nagu nad oleks kunagi
mänginud
kodus
rahmaninovi
kui
teised
keppisid
ringi
andke H
andke U
andke I – ja
mina
persekukkund printsess oma lossitornis
kirjutades nohikluulet

no selline kurbus

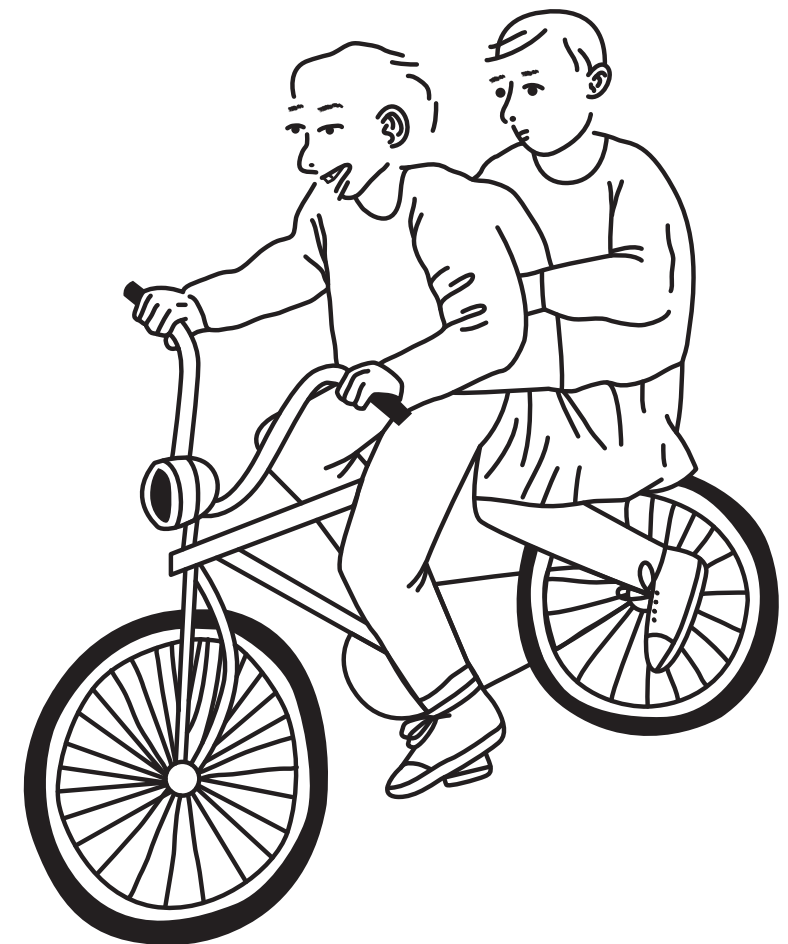
nina simone'i tummise hääle kurbus ketrab
plaadimängijas juba päevi äkki isegi nädalaid kuid
mul ketrab see kurbus juba aastaid aga
just viimased kolm need mis sinuga veedet on
olnd eriliselt *ninasimone'likud* ma armastan
sind ja vihkan sind ja ei suuda nende vahel
valida aga äkki ei peagi äkki valib mu eest see
auk seinas mis sai mrs sunshine naerusuise kruusiga vastu
valget stalinistlikku betooni visatud äkki valivad mu eest need
sinikad ja hammustused ja veri mida me oleme eelmisel
öööl sinuga jaganud
mis muljuvad mööda elektriseeritud keha nahka
raskemakaalulisteks armideks kui
ma ei ole kunagi löönud kedagi oma elus peale sinu
inimese keda ma armastan üle kõige justkui lähedus olekski
võrreldav loaga tappa
kui nina simone vaid teaks
et me oleme hullemad kui nancy ja sid et me oleme
hullemad kui amy ja blake et me oleme hullemad kui rimbaud ja
verlaine ja oleks siis keegi meid hoitanud et se hullus
pole üldse nii seksikas nagu
ajalooõpikutes ja dokumentaalfilmides näidatakse jah
oleks siis tõesti nii et lõppeks se kõik alati kirgliku kepiga
nagu kuuliga kehha aga ei
ikka see tühjus tulpimus ja lõputuna näivate
seebiooperlike loosungitega rahmaninovlik lõppakord mis
kuulutades pedaal põhjas igavest viha ja vastuseisu lahtub
järgmise tunni jooksul no selliseks kurbuseks
no selliseks et
minge te ka
aga nina simone mängib edasi ja ma ei saa ma ei saa ma
ei saa *i'm just a soul whose intentions are good oh lord*
please don't let me be misunderstood

lühike luuletus

naine 28 ei korista
ei tee süüa peksab
jookske mehed
tormi oskan ise teha

lühike luuletus vol 2

vala mehe viin ära
vaata mis juhtub

SIRET SAAVA

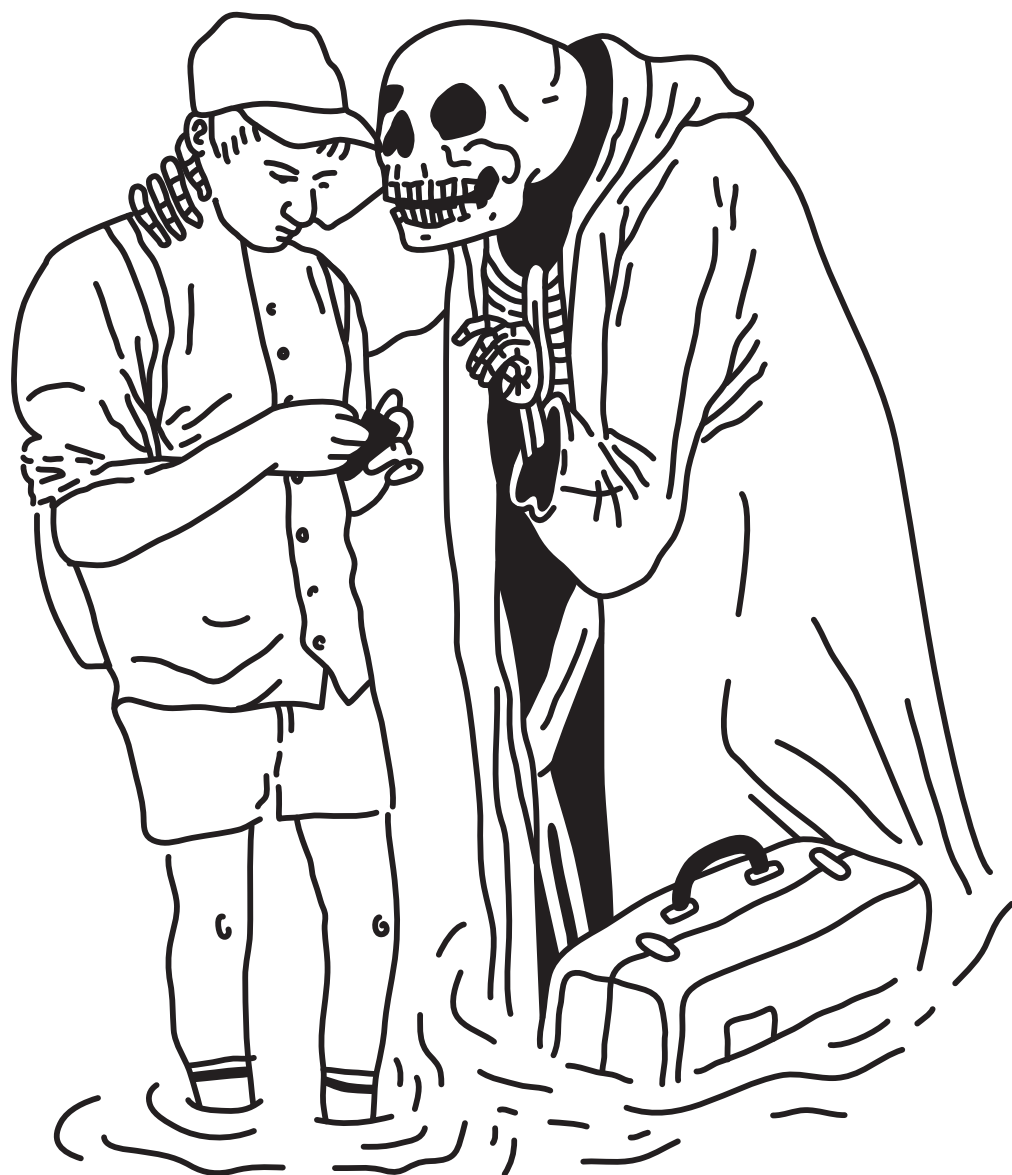

rohelised ideed magavad
magalas raevukat und
ideetud kiviseinad norsatavad
uinunud mõistuse ehitusjääke
ja ummikud munevad heitgaasimune
magala unemune

*

hällid, sõimed, välivoodid, baldahhiinid
võrkkiiged, narid, kätkid, linad, kott-toolid
madratsid, koikud, tatrapadjad, unepeletajad
unepüüdjad, dirižaablis võib ka magada – kõik on sündinud magalas
jah magalas
kus unedki näevad und

MARTIN VABAT

JOACHIM JA POSTTRAUMAATILINE ŠOKK

Joachimi elu on nagu ilus šokiseisund. Ta on nagu tuhk tuule käes. Nagu ilus vabadus ja valge leht. Noormees on kogu elu elanud häireolukorras, just nagu põgenike laagris, just nagu tuumavarjendis, pisut ukse vahelt piiludes, kuidas kahe kortermaja vahel õunapuu otsas tüdrukutirtsud naeravad.

Joachim seilab parema tuleviku suunas, ehkki kõik teavad ja ta ka ise usub, et ta kükitab ühe jalaga varjendis, teisega oma keldris, kus on suusad ja moosipurgid ja kõik need vanad riided nendest vanadest moodidest, mis on meie ihust üle liuelnud nagu võõrad vihmaussid.

Aga see häireolukord. Millal see küll läbi saab? Millal Joachimi isa tuleb ja ema ärkab ning kõik teised? Millal nad viivad noormehe koju?

Joachim on ju nagu külaline. Väsinud külaline. Aga ta ei taha veel surra, vaid elada. Elada justkui valge laeva ootuses. Näe, viimane praam juba lahkus sadamast.

Tuleb lisada, et Joachimi kõrgem mina on noormehe üle võtnud, sest alumine ei suuda end päästa sellest tuumavarjendist, kuhu noormees kogemata sündis, ilmselt soovides kogeda midagi eriti karmi, aga ilusat.

Joachim koosneb veel eri hingedest, sugulastest, kultuurist, ühiskonnast, ja siis temast endast, hingest, valgest puhtast lehest, keda peaaegu keegi ei tunne, vaevalt ta isegi.

„Oh,” mõtleb Joachim, „vaataks veel filmi „Varastatud kohtumine”.“ Millegipärast elab ta kaasa sellele väikesele poisile seal filmis. Joachim tundis vist ka ennast sellise poisina, kellel on kaks paari vanemaid – ühed need päris ja siis kuskil need kuninglikust soost, kes tulevad talle kunagi järele.

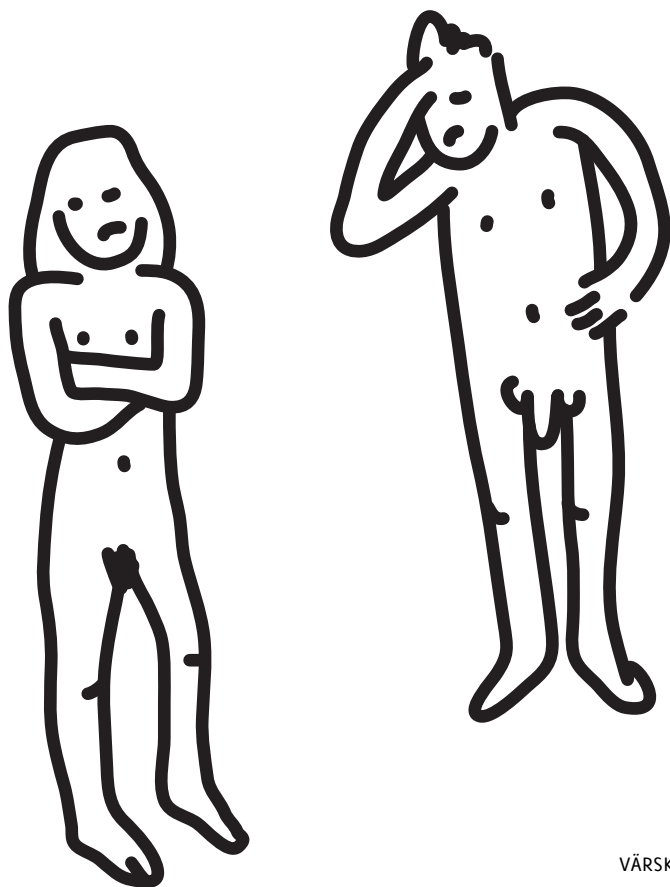
sinu peale ei mõtle.” Ja pealegi siin pole mõelda midagi. Siin on vaja tegusid teha. See on nagu Voitinski tabavalt ütles: „Et alasti naise eest ei tohi mees kunagi mõelda.”

Agas see teine väetüdruk. Mis temaga on? Noh, temale kõlbaks poiss vaid salaunes koos purjeka, kitarri ja hundisilmse vaikusega ...”

Kuna Joachimi mõtteid kannustab hetkel vaid kirk, tundub seda enam, et pole mingit religiooni, vaid üksnes õnnestunud või mitteõnnestunud kireotsingud, poeesia ning nurjunult või mitterurjunult sublimeeritud sugutung.

„Elagu kunst, punk ja rokenroll,” tuumab Joachim tänaval veidralt keksides, aga siis meenuvad elutarga kultuuritegelase sõnad: „Väga lihtne on olla ... väga lihtne on olla ... ebanormaalne.”

Jah, utopiapoiss viskab narrimaski maha ja kirjutab pärast luuleõhtut uuesti midagi sellist, mis tema hingele midagi pakub. Üle pika aja tunneb noormees – lisaks söögile ja labasele äraolemisele – armumise tunde. Kirjanduse ning väarikate ja tundlike naiste vastu. Agas seegi kestab vaid selle hetkeni, kuni kõht läheb tühjaks. „See ei läheks kunagi tühjaks,” õhkab Joachim, „mitte nii tühjaks, kui sina oleksid siin. Jah, sina!”

JOACHIM JA MARDIPÄEV

On mardipäev. On loid ja ujuv teisipäeva õhtu. Kui saaks, teeks suitsu ja võtaks tagatoas veini, aga arst ei luba. Õnneks pole kirjandusüritused keelatud, aga seal pole midagi teha, kui veini juua ei saa. Sa lihtsalt ei mahu ära, sest kole ruumipuudus kollitab sinu ja teiste vahel.

Nüüd läks laualamp ka veel katki. Joachim istub üksi arvuti taga laelambi vidus. Ta ei suuda kuidagi inimesteni küündida. Ta on enda ja teiste vahele ladunud paksu okastraadiga müüri. Vihane noormees lõhuks selle hea meelega maha, aga vasarahoobiks pole ka ruumi.

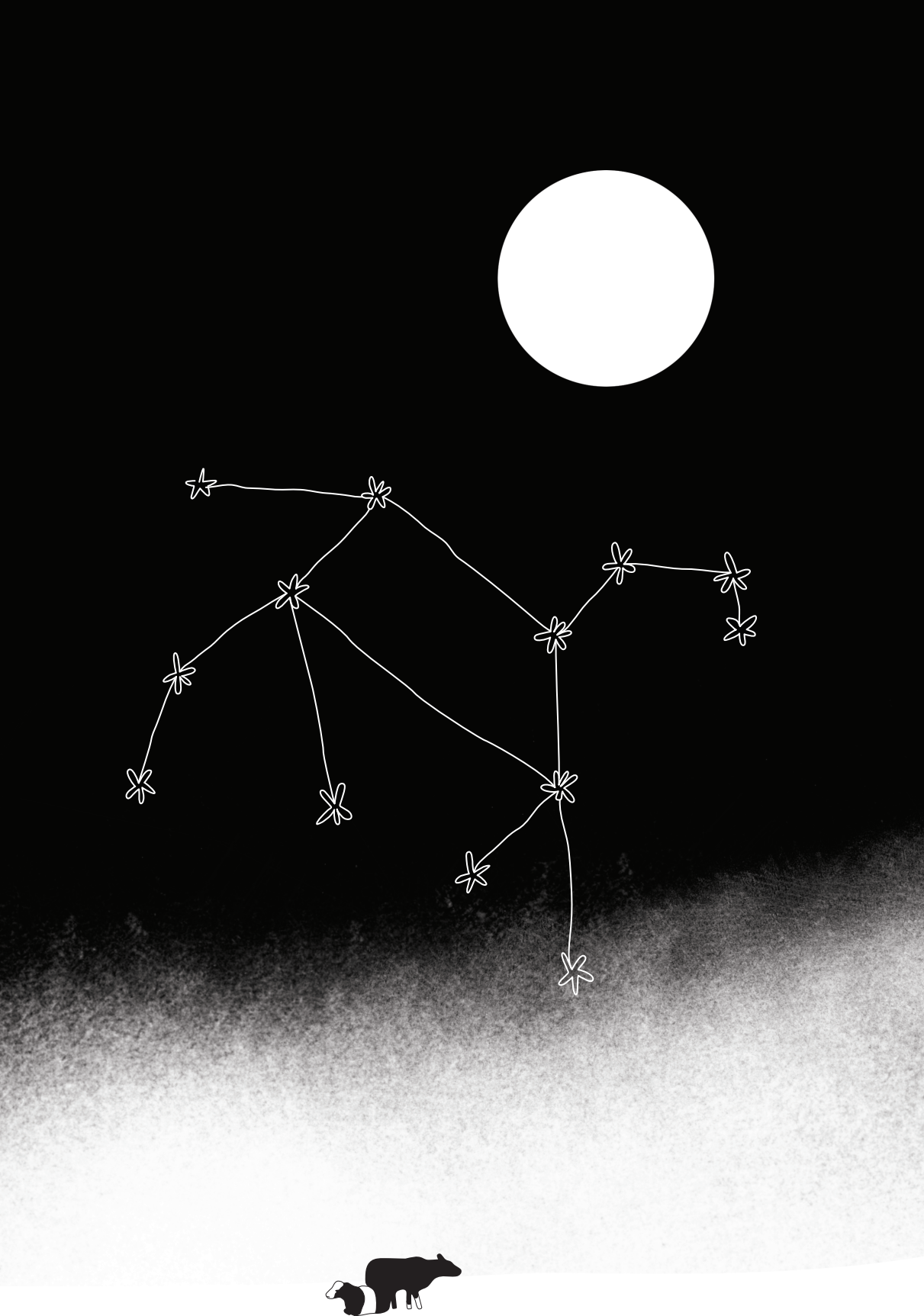
Pole ruumi, et olla see, kes sa oled.

Muudkui tee nägusid ja ole viisakas. Vastikult väsitav, ehkki mõned vaid ootavad, et Joachimi salaolemus oma üdimat sisu näitaks.

„Olen nagu breiktantsija,” ütleb tätoveeritud poiss telekas, „kellel on pandud käed ja jalad raudu.”

„Agas kuidas te siis tantsite?” usutleb tõsine reporteriiludus.

„Nii,” kostab kunstnik. „Ja naa.”

KAARLE OLAV VARKKI

*

tuhksinised lainetused
voolavad üle taeva
õudusfilmikarva rohelised sähvatused
kujundujumas kärmete pursetena
tähtede vahel

stellaarne udu on
vallutanud taeva laotuse

pealtvaatajad
tillukesed
ahhetavad
hiiglaslikud
hirmutunded

maailm on liiga
suur nende jaoks

armastus käib kõhu kaudu

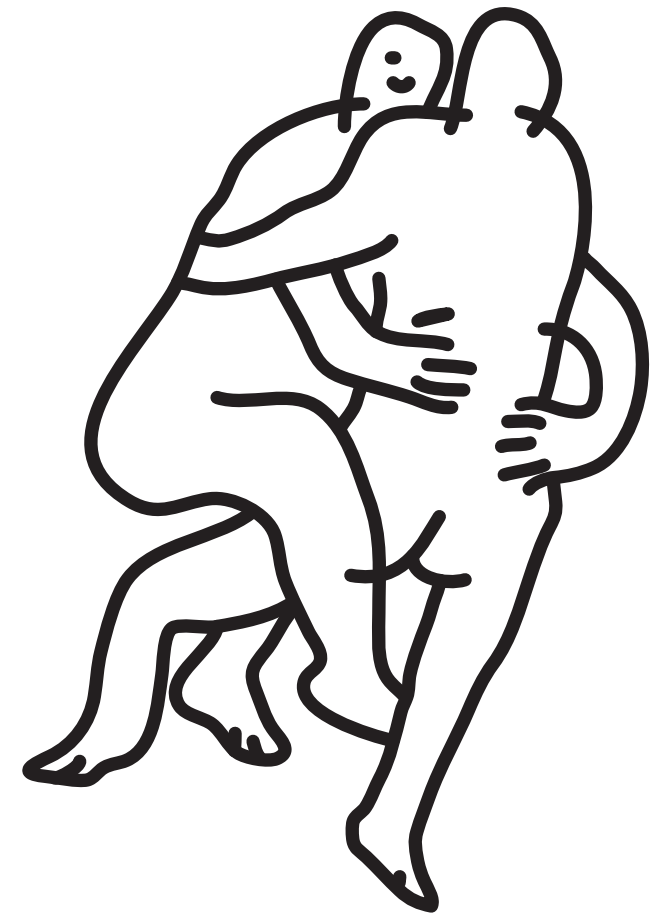
silmad nagu suširullid
libedad ja mahuvad tervelt suhu
nahk kahvatu nagu marineeritud ingver
aga pilk terav nagu *wasabi*
sumedad juuksed vooglevad kui vetikad
ilmselt maitstes oleks soolasedki
mõttes ahmin su toidulõhna
neelan su ilu keevat mateteed
sa rebid mind pooleks kui bambuspulki
lihtsalt lase mul olla su sojakaste

*

sülg sätendab ümber suu ja üle näo
nagu vedel kile
tilgub mu alasti rinnale
ja hõõrdub meie kehade vahel taas leigeks
nagu vanaema kissell

me ninad pörkavad kokku
ja pärani lahtised silmad vahivad kaugusse
läbi ripsmete ja kulmupõõsaste virvarri
aeg-ajalt kõõrdis pilgud lähikohtuvad
selles pastelse kire tohuvabohus

tahan imeda su moklemisest paistes huuled verele
ja alati tunda su hingematvat hingeõhku
tahan ujuda su süljes nagu hüljes
tule ole mu vaikne ookean

*

ja maailm loitis leekidesse
liiklusfoorides süttisid punased tulekahjud
ja happepilved lammutasid pilvelõhkujad
ja sebraülekäigud surid välja, söestudes salajuhtide rehvilinas

ja maailm uppus kõrbeisse
linnadevahelised tsivilisatsiooniveenid lõigati läbi stiihia žiletiga
ja ookean tõusis üle kallaste ja voolas üle maailma ääre maapakku
ja vihmgi, mis taevast alla sadas, ei jõudnud kukkuda maha, vaid pööras
käigu pealt ringi ja auras ära
ja kohale jõudnud igavene põud nõudis õuduses janunejate siidise naha

ja maailm jäätus pimedaks
liikumatus elektritulede ketid asendusid üürikeste, kuid võimsavoolu-
liste laavajõgedega
ja põgusad lõkked matsid enda nälja alla kõik naftaväljad ja toidupõllud
ja maailm jäi üksi ja üksikud jäid veel rohkem üksi kui enne
ja satelliidid ja kosmosejaamad jälgisid abitult pealt, kuidas keegi ei
pannud tähele
kuidas maailm kustus leekides

